

În ziua de 10 Mai 2001, am participat, ca invitat, la Ziua Regalității, organizată la Timișoara de Societatea „Timișoara” și „Consiliul american pentru susținerea Monarhiei Române”. Seara, în sala Teatrului Maghiar, a fost organizat un spectacol de muzică și poezie, precedat de câteva scurte alocuțiuni, inclusiv cea de mai jos, pe care am fost invitat s-o țin.

Distinse doamne,
Distinși domni,

Sunt onorat și bucuros să mă aflu alături de dumneavoastră la această sărbătoare. Mulțumesc celor care au avut generozitatea să organizeze acest eveniment pentru invitația pe care mi-au făcut-o.

Sunt destui dintre dumneavoastră care știu mai bine decât mine că ziua de 10 Mai a fost, în anii cei mai buni ai istoriei noastre, sărbătoarea cea mai luminată și mai dragă românilor. În ultimii unsprezece ani, mulți dintre noi ne-am întrebat adesea dacă mai este posibil ca România să reintre în destinul din care a fost scoasă samavolnic la sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Sociologii – cam aceeași mereu – ne-au răspuns, mai mulți ani la rând, cam același lucru: sondajele noastre arată că opțiunea populară pentru Monarhie este una fără viitor, în limita a opt, zece procente. De un timp cam îndelungat, aceiași sociologi nu ne mai răspund însă nimic. Ceea ce înseamnă fie că au renunțat la investigații pe această temă, fie că rezultatele de azi nu mai confirmă profețiile de ieri.

Ca unul care prin preocupările zilnice are privilegiul să fie destul de aproape de „grupul țintă” al sociologilor spun, cu pretenția că nu greșesc, că lucrurile au evoluat. Ca România să revină la destinul din care a fost scoasă samavolnic este astăzi un lucru care ține în mare măsură de inteligența și buna credință a elitei noastre intelectuale și politice. În ce mă privește, în legătură cu acestea, îmi iau riscul să vă mărturisesc că sunt optimist. Unul din copiii mei, cel mic, pregătește în aceste zile bacalaureatul (absolvă peste puțin timp Seminarul teologic). În urmă cu două seri m-am uitat peste sintezele lui pentru istorie. În școlile noastre – poate că aflu eu cam târziu lucrul acesta – a început să se spună adevărul, inclusiv despre Monarhie și comunism, despre Regii noștri dar și despre cei care i-au urmat, despre Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Ceaușescu, Drăghici și Nicolski. Alungarea mincuinii din școli nu este un motiv de optimism? Dar un motiv de optimism este și revenirea în țară, peste o săptămână, la invitația actualelor autorități, a Majestății Sale Regele Mihai.

Prin ceea ce au făcut în ultimii zece ani, gazdele Majestății Sale – și în general oamenii noștri politici – ne-au învățat, desigur, să ne măsurăm optimismul. Dar nu cred că trebuie să ne gândim că este imposibil ca ceea ce s-a făcut rău în anii din urmă să fie îndreptat astăzi. Că locul judecății greșite nu poate fi luat de înțelepciune. Sau că intelectualii și oamenii noștri politici nu pot, în mod fatal, să se solidarizeze pentru a servi împreună un interes național major. O declarație bine intenționată, un gest adecvat, merit să unească și nu să dezbine, trebuie încurajate din orice parte ar veni. Cred că lucrul acesta este cât se poate de important. Și mai cred că trebuie să fim încrezători că România se îndreaptă –

poate prea încet, dar se îndreaptă – către normalitate. O dovadă admirabilă este, dacă vreți, și faptul că reuniunea de astăzi are loc într-un lăcaș de cultură foarte generos al compatrioților noștri maghiari. Să le mulțumim și împreună să fim încrezători.

10 Mai 2001